

Litosfera _ procesy zewnętrzne

1. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli nazwy form krasowych wymienionych poniżej.

*draperie, jaskinie, kominy krasowe, lejki krasowe, polja,
stalaktyty, żebra krasowe, żłobki krasowe*

Formy krasu powierzchniowego	Formy krasu podziemnego

2. Na podstawie opisów rozpoznaj formy rzeźby krasowej i podaj ich nazwy.

A. Podłużne zagłębienia terenu utworzone na powierzchni skał wapiennych przez spływającą wodę opadową.

B. Nacieki wapienne narastające ku górze od dna jaskini.

C. Miejsce, w którym rzeka wpada pod powierzchnię ziemi.

3. Podkreśl poprawne dokończenia zdań.

A. Miejsce, w którym rzeka wpada w szczelinę krasową, to **ponor** / **mogot**.

B. W wyniku rozpuszczania skał węglanowych przez wody opadowe wpadające do szczelin, na powierzchni powstają niewielkie zagłębienia nazywane **lejkami krasowymi** / **żłobkami krasowymi**.

C. Narastający ze stropu jaskini stalaktyt po połączeniu się ze stalagmitem tworzy **draperie** / **stalagnat**.

D. Źródła krasowe to **polja** / **wywierzyska**.

Dokończ definicje i wpisz właściwe pojęcia wybrane spośród podanych.

4 źródło, ujście, erozja wgłębna, erozja boczna, akumulacja, transport

A. Przenoszenie przez rzekę w całym jej biegu materiału skalnego to _____.

B. Niszczenie brzegów przez wody rzeki to _____.

C. Budowanie przez rzekę różnych form, na przykład piaszczystych wysp, to _____.

D. Początek rzeki to _____.

Rozpoznaj rodzaje wietrzenia na podstawie opisów, a następnie podaj ich nazwy.

A. Wskutek dużych dobowych różnic temperatury dochodzi do przemiennego nagrzewania i ochładzania powierzchni skał. Po wielu takich zmianach zmniejsza się spistość skały i dochodzi do jej łuszczenia.

Jest to wietrzenie _____.

B. Rośliny wciskają swe korzenie w spękania skał. Systemy korzeniowe tych roślin wydzielają kwasy, które działają na skały. Spistość skał zmienia się też w wyniku rycia podziemnych korytarzy przez zwierzęta, a także pod wpływem ich odchodów.

Jest to wietrzenie _____.

Przyporządkuj pojęciom A–B właściwe definicje wybrane spośród podanych (1–3).

A. Erozja.

1. Przenoszenie zwietrzeliny, czyli materiału skalnego.

B. Akumulacja.

2. Osadzanie materiału skalnego.

3. Niszczenie materiału skalnego.

Określ, w którym biegu rzeki występują podane zjawiska.

A. Przewaga erozji – _____

B. Erozja i akumulacja równocześnie – _____

C. Przewaga akumulacji – _____

Zaznacz poprawną definicję deflacji.

A. Wywiewanie materiału skalnego, a następnie tworzenie się rozległych zagłębień, czyli niecek.

B. Niszczenie skał, głównie w ich dolnej części, przez uderzające z dużą siłą okruchy skalne.

Oceń, czy podane informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F – jeśli jest fałszywe.

A. Aby mógł powstać stalagnat, wcześniej musi istnieć stalaktyt. P / F

B. Korytarze krasowe są pionowymi pustkami w skałach wapiennych, a kominy – pustkami poziomymi. P / F

C. Polja mają większe rozmiary niż lejki krasowe. P / F